

”נקודה טובה” לחג הפסח - אביב הגיע פסח בא

ברי סחרוף (מילים ולחן) בשירו **”עבדים”**, עוסק בשאלה האם השפע החומרי העצום, הופך אותנו לבני חורין.

תשובתו היא, שהשפע הרב הפך אותנו ל”עבדים” לעונג הבא, למנה הבאה ולריגוש הבא.

...כִּי כָּלֵנוּ עֲבָדִים, אֶפְלוּ

שְׁיֵשׁ לָנוּ כְּזֶה כְּאֵלוּ .

פּוֹתְחִים פֶּה גְדוֹל

וּמְחַכִּים לְעוֹנֵג הַבָּא .

כָּלֵנוּ מְכוֹרִים שָׁל מִיֵּשְׁהוּ,

שְׁמֵבֵקֶשׁ, עֲכָשׁוּ תִרְגִּישׁוּ .

פּוֹתְחִים פֶּה גְדוֹל

וּמְחַכִּים לְמָנָה הַבָּאָה...

ומכאן, מתוך העיסוק בעבדות, נעבור לעסוק במהותו ומשמעותו של חג הפסח - חג היציאה מן העבדות - חג החירות, שחל השבוע.

מה אנחנו בעצם חוגגים בחג הפסח?

לכאורה זהו חג של:

א. זיכרון היסטורי של יציאת מצרים.

ב. חג שהדגש בו הוא על העם והאומה ולא על הפרט.

ג. חג שהדגש בו הוא על ניסי הגאולה האלוקיים ולא על מעשיו של האדם והעם.

הבה נבחן את ההנחות הללו, לאורו ובעזרתו של המאמר: **”בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים”** (מן ההגדה).

אמירה שציווי בצידה, בבחינת אתגר ל”דמיון מודרך”: **תדמיין את עצמך כאילו היית עבד ונפדית לחירות!**

מצוות ליל הסדר ופרקי ההגדה, מובילים אותנו אל העבדות ומשם לחירות, באופן חווייתי. בתחילתו של הסדר אנו אוכלים חרוסת זכר לטיט, מרור זכר לצרות ולשעבוד ומצה, שהיא ”לחם עוני”. וכן היין אדום, הוא זכר לדמם של קורבנות השעבוד.

ומשם - מתוך השעבוד, אנו יוצאים לחירות. אוכלים סעודה בחבורה ובהסיבה כדרך עשירים ובני חורין, שותים יין ושמים בחירותנו בהלל ובהודאה לקב”ה.

וכך, מצווים אנו לראות ולדמיין את עצמנו שוקעים בעבדות ובשעבוד. ובהמשך, יוצאים לחירות ונפדים, כשאת התהליך כולו מלווים ומובילים פרקי ההגדה.

וכאן בא החידוש הגדול!

חגי ישראל אינם רק "מצבת זיכרון רוחנית" לאירוע היסטורי שהיה ועבר, אלא מועד עכשווי, אקטואלי, "חי" ופועם.

וממילא, חווית החירות של ליל הסדר איננה רק זיכרון היסטורי, אלא הזמנה אלוקית למנף את תחושת החירות של החג, אל חיינו האישיים כאן ועכשיו ולהפוך את "זמן חירותנו" מזמן עבר, לזמן הווה ולעתיד.

חירות עכשווית ואקטואלית!

חג הסוכות נקרא בפי חז"ל "זמן שמחתנו", הווה אומר - אנו שמחים עכשיו ולא "פעם שמחנו...". ולכן, על אותו משקל, כאשר חז"ל קוראים לחג הפסח בשם "זמן חרותנו", לא מדובר רק בחירות ההיסטורית "של פעם" אלא גם ובעיקר בחירות העכשווית של כל אחד ואחד מאיתנו ("נתיבות שלום", פסח, מאמר 12).

והדבר רמוז בפסוק: "א-ל מוֹצִיאֵם מִמִּצְרַיִם..." (במדבר כג, כב) - "מוֹצִיאֵם" - בלשון הווה. לא שהוציאם בעבר ממצרים, אלא ה"מוֹצִיאֵם" ממצרים שוב ושוב בכל שנה ושנה (אור החיים, שם).

ללמדך, שבחג הפסח מידי שנה, ישנה רוח אלוקית של חירות (סייעתא דשמיא - עזרה אלוקית, אנרגיות חיוביות), מעין "מבצע", בו כל אחד מוזמן לנסות להשתדל (ולהצליח), לצאת מן המיצרים הפרטיים שלו (על משקל מִצְרַיִם) - מן הסביבה המשעבדת והמעיקה, מהרגלים רעים, משעבוד פנימי ומכל מה שכוכל אותנו ומפריע לנו לממש את העצמיות הפנימית החיובית שבנו...

ובלשון השיר: להפסיק להיות מְכוּרִים שֶׁל מִיֶּשְׁהוּ ... של כל אלה המנסים להכתיב לנו את "טעם החיים" ואת הסטייל, את האופנה ה"נכונה" ואת הטרנד (מוֹדָה) וה"לוק" העכשווי... וגם את...

"חג החירות", כשמו כן הוא. הזדמנות מחודשת, לצאת לחירות אישית.

כדי להבין מהי אותה חירות של היכולת להיות נאמן ל"אני" הפנימי שלנו, נביא כאן את תגובתו של נתן שרנסקי לשופט שלו, מיד לאחר שנגזר דינו להישלח לסיביר:

אתה אדוני השופט חושב שהנך חופשי! אתה חושב כך כיוון שלאחר שייגמר המשפט תלך לביתך ואילו אני אהיה המשועבד, כיוון שאלך לכלא לזמן רב.

אך דע לך שמבין שנינו, אני הוא בן החורין האמיתי! אמנם גופי יהיה משועבד, אבל רוחי, היא תישאר חופשית, כיוון שארגיש שלא נכנעתי לגזרותיכם ונשארתי נאמן לאמונתי. אך לך השופט קבעו מראש מה לומר! גופך אמנם משוחרר, אבל אינך חופשי להכריע לפי אמונתך. רוחך משועבדת וזה חמור פי כמה (מתוך ספרו של נתן שרנסקי, "לא אירא רעי").

חירות אינה עושר או שררה. חירות היא הרצון והיכולת, לחיות לפי האמת הפנימית שלך.

האם כדי לצאת לחירות אישית (כל אחד ואחד מן המיצרים שלו...) עלינו לצפות לנס?! לא ולא.

הבה נבחן את הדברים, לאור תהליכי הגאולה.

1. תחילת הגאולה היתה רק אשר לבני ישראל נמאס מן השעבוד והם התחילו לצעוק. רק אז הקב"ה התניע את תהליך הגאולה (שמות ב, כג).

2. הקב"ה הסיר את השעבוד ושחרר את בני ישראל ממצרים באופן ניסי. אולם, כאן רק נפתח והחל התהליך של עבודת הנפש העצמית. של המעבר והמהפך מעבד לבן חורין. תהליך ארוך ואיטי, שבמהלכו בני ישראל מתגעגעים לשעבוד ואפילו רוצים לחזור למצרים... תהליך ארוך וכואב, שרק בסופו, הפך עם ישראל המשועבד, לבן חורין.

”נקודה טובה” לפרשת השבוע - רעיון מן הפרשה, במבט עכשווי

גם כאן, מי שרוצה לנצל את המתנה הרוחנית של חג החירות הקרוב ולצאת גם מן המיצרים שלו, צריך:

א. להיות מודע למצבו ולרצות לשנות אותו.

ב. להתחיל תהליך שינוי של עבודה אישית - עצמית.

ועל כך ממשיך ואומר השיר:

...פְּלִים רוֹצִים לְהִיּוֹת חֶפְשִׁים

אֲבָל מִמָּה אֱלֹהִים, מִמָּה...

מִמָּה?! רק אתה יודע מִמָּה. רק אתה יודע מהם המיצרים שלך. ולכן, הכדור נמצא רק בידיים שלך...

במאמרנו זה למדנו, כי חג הפסח אינו רק "יום זיכרון" היסטורי. חג הפסח הוא גם הזמנה "לחשוב חירות" ולחפש את היציאה האישית מן המיצרים. להגדיר מִמָּה אנו רוֹצִים לְהִיּוֹת חֶפְשִׁים ולנסות לממש את זה....

וכעת, הבה נחזור להנחות המוצא שלנו. מתברר אם כן, שחג הפסח הוא:

א. לא רק זיכרון היסטורי של יציאת מצרים, אלא חג אקטואלי, עם מסר אישי ועכשווי.

ב. חג שהדגש בו, הוא לא רק על העם והאומה, אלא יש בו מקום גדול וחשוב גם לפרט - לאני שלי.

ג. חג שהדגש בו הוא לא רק על העשיה האלוקית (הניסים), אלא גם על העשיה האנושית – אישית. מה אני עושה עם מה שקיבלתי. כיצד אני מנצל את סגולתו וערכו הרוחני והניסי של החג, כדי לצאת לחירות....

חג חירות שמח!

בשבת הקרובה – שבת חול המועד, לא יצא גיליון של "נקודה טובה". ניפגש אי"ה שוב, אחרי חג הפסח.

מברכת את life ואת פסח כשר ואל

מה רות

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה. ניתן לפנות למייל: nekudatova.roth@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל.

אהבת? הפץ בין חבריך